

Dali kohtasi Disneyn Annecyssa

Heikki Jokinen

Annecyn jokavuotinen animaatiofestivaali Ranskan Ylä-Savoijissa on perinteisesti alan suurin ja mahtavin tapahtuma, niin nytkin. Se kokosi kesäkuussa jälleen yli 5 000 osanottajaa Alppien juureen katsomaan viikoksi runsasta animaatio-tarjontaa.

Monien kilpailusarjojen joukossa keskeisin on lyhyiden animaatioiden kilpa. Mukaan valitut 50 elokuvaa ovat puristuneet tiukan seulan läpi, kaikkiin kilpailusarjoihin lähetettiin ehdolle yhteensä 1 405 elokuvaa.

Mitään selkeää johtopäätöstä vuoden sadon teemoista tai linjoista on vaikeaa vetää. Sisällöt, tekniikat ja sanomat vaihtelivat laidasta laitaan. Kuoleman kohtaamisesta liikutettiin sulavasti harmittomaan hupailuun ja psykoanalyysiin syvyyksiin. Tietokonekuvan osuus kasvaa hitaasti, mutta sekään ei leimaa koko tarjontaa.

Puu päässä

Kilvan voitti ansaitusti sitkeästi riippumattomana elokuvantekijänä sirmittelevän japanilaisen Kojiu Yamamuran Atama yama. Se nähtiin Suomessa keväällä Turun Tough Eye -festivaalilla Yamamuran retrospektiivissä.

Yamamura otti elokuvansa pohjaksi melko simppelein moraliteetin, mutta kasvatti siitä monisyisen teoksen. Itara mies söi jopa kirsikankivetkin ja sai

päälalteen kasvavan puun. Se keräsi kirsikankukan katsojia ja muuta väkeä, kunnes mies kyllästyi.

Elokuvan kiistaton voima on sen omaperäisessä visuaalisessa asussa, pehmeiden viivojen ja ruskeiden taustojen sekoituksessa. Kokonaisuuden kruunaa korvimme hyvin japanilaisen honottavankimeä taustalaulu, arkaainen soitto kaikuu kuin hiwasta.

Toinen palkintoja kerännyt elokuva oli australialaisen Adam Benjamin Elliotin Harvie Krumpet. Vaha-animaatio kertoo huonon onnen aina vainoaman miehen elämän puolalaisesta kehdestä australialaiseen hautaan. Elliot säilyttää inhimillisen otteen koko ajan ja sai elämän kauheuden ja kauneuden mahtumaan samaan virkkeeseen.

Esikoiselokuvan palkinnon korjasi lupaava britti-elokuva, Ignacio Ferrerasin How to Cope with Dead. Kuoleman viikaremies saapuu vainoamaan television ääressä nuokkuvaa mummoa, mutta edes kuoleman ei pidä olla liian itsevarma. Piirrosanimaatio oli taitavasti tehty ja sisällöltään kolmen minuutin mittansa pituinen.

Dalia studio roskatynnyristä

Annecyn tämän vuoden sensaatio oli todellinen

3D-elokuva, Dalin ja Disneyn Destinon ensi-ilta. Walt Disney pestasi vuonna 1945 Salvador Dalin tekemään surrealistista animaatiota Destinoa. Se ei koskaan valmistunut, vaikka Dali tekikin paljon töitä.

Nyt Disney-yhtymä on työstänyt elokuvan valmiiksi. Kahdeksan minuutin mittaisen elokuvan ensi-ilta oli Annecyssa. Paikalle saapunut Roy E. Disney paljasti hyvän syyn leffan tekoon, sopimuksen mukaan Dalin luonnokset ja piirroukset siirtyvät Disneyn omaisuudeksi, kun elokuva on valmis. Niiden nykyinen arvo ylittää elokuvan tuotantokustannukset.

Destino oli enemmän historiallinen kuriositeetti kuin kiinnostava animaatio. Se oli taattua Dalia kilpikonnista kuoriutuvine päineen ja valuvine kelloineen, mutta elokuva se ei juuri auennut. Aikanaan Destino olisi ollut urauurtava, mutta nyt animaatio on kulkenut pitkän matkan 1940-luvulta. ■

© Adam Benjamin Elliot

